

लोक सेवा आयोग

अप्राविधिक तर्फका न्याय, परराष्ट्र, प्रशासन, लेखापरीक्षण र संसद सेवा, राजपत्र अनंकित द्वितीय श्रेणी, खरिदार वा सो सरह पदको खुला प्रतियोगितात्मक परीक्षाको पाठ्यक्रम एवं परीक्षा प्रणाली (योजना)

पाठ्यक्रमको रूपरेखा :- संयुक्त र एकीकृत परीक्षा प्रणाली (Integrated & Unified Examination System) को आधारमा निम्नानुसारको हुनेछ ।

भाग - १

लिखित परीक्षा (Written Examination):- प्रथम चरण
द्वितीय चरण

पूर्णाङ्क :- १००

पूर्णाङ्क :- २००

भाग - २

अन्तिम चरण (Final Examination) :- कम्प्यूटर सीप परीक्षण र अन्तर्वार्ता

पूर्णाङ्क :- ५०

लिखित परीक्षा योजना (Written Examination Scheme)

१. लिखित परीक्षा :- प्रथम चरण (First Phase)

पत्र	विषय	पूर्णाङ्क	उतीर्णाङ्क	परीक्षा प्रणाली	प्रश्नसंख्या X अङ्क	समय
प्रथम	सामान्य ज्ञान र सामान्य बौद्धिक परीक्षण (General Knowledge & General Mental Ability Test))	१००	४०	वस्तुगत (Objective): बहुवैकल्पिक प्रश्न (Multiple Choice Questions)	५० प्रश्न X २ अङ्क	४५ मिनेट

२. लिखित परीक्षा :- द्वितीय चरण (Second Phase)

पत्र	विषय	पूर्णाङ्क	उतीर्णाङ्क	परीक्षा प्रणाली	प्रश्नसंख्या X अङ्क	समय
द्वितीय	विज्ञान र गणित (Science & Mathematics)	१००	४०	वस्तुगत (Objective): बहुवैकल्पिक प्रश्न (MCQs)	५० प्रश्न X २ अङ्क	१ घण्टा
तृतीय	सामाजिक अध्ययन तथा कार्यालय संचालन (Social studies and Office practices)	१००	४०	विषयगत (Subjective): छोटो र लामो उत्तर (Short & long Answers)	१४ प्रश्न X ५ अङ्क ३ प्रश्न X १० अङ्क	२ घण्टा ३० मिनेट

अन्तिम चरण - कम्प्यूटर सीप परीक्षण र अन्तर्वार्ता (Computer Skill Test & Interview)

विषय	पूर्णाङ्क	परीक्षा प्रणाली	समय
कम्प्यूटर सीप परीक्षण (Computer Skill Test)	१०	प्रयोगात्मक (Practical)	१५ मिनेट
व्यक्तिगत अन्तर्वार्ता (Interview)	४०	मौखिक (Oral)	

द्रष्टव्य :

- यो पाठ्यक्रम योजनालाई संयुक्त र एकीकृत परीक्षा प्रणालीको आधारमा अप्राविधिक तर्फ न्याय, परराष्ट्र, प्रशासन, लेखापरीक्षण र संसद सेवाका सबै समुहको लागि लिखित परीक्षा (प्रथम चरण र द्वितीय चरण) तथा अन्तिम चरण (कम्प्यूटर सीप परीक्षण र अन्तर्वार्ता) गरी दुई भागमा विभाजन गरिएको छ ।
- माथि उल्लिखित सबै सेवाका सबै समुहको लागि प्रथम, द्वितीय र तृतीय पत्र/विषयको विषयवस्तु एउटै (Common) र अनिवार्य हुनेछ ।
- लिखित परीक्षाको माध्यम भाषा नेपाली वा अंग्रेजी अथवा नेपाली र अंग्रेजी दुवै हुनेछ ।

लोक सेवा आयोग

अप्राविधिक तर्फका न्याय, परराष्ट्र, प्रशासन, लेखापरीक्षण र संसद सेवा, राजपत्र अनंकित द्वितीय श्रेणी, खरिदार वा सो सरह पदको खुला प्रतियोगितात्मक परीक्षाको पाठ्यक्रम

४. वस्तुगत बहुवैकल्पिक (Multiple Choice) प्रश्नहरूको गलत उत्तर दिएमा प्रत्येक गलत उत्तर बापत २० प्रतिशत अङ्क कट्टा गरिनेछ। तर उत्तर नदिएमा त्यस बापत अङ्क दिइने छैन र अङ्क कट्टा पनि गरिने छैन।
५. बहुवैकल्पिक प्रश्नहरू हुने परीक्षामा कुनै प्रकारको क्याल्कुलेटर (Calculator) प्रयोग गर्न पाइने छैन।
६. विषयगत प्रश्नका लागि तोकिएका १० अङ्कका प्रश्नहरूको हकमा १० अङ्कको एउटा लामो प्रश्न वा एउटै प्रश्नका दुई वा दुई भन्दा बढी भाग (Two or more parts of a single question) वा एउटा प्रश्न अन्तर्गत दुई वा बढी टिप्पणीहरू (Short notes) सोध्न सकिने छ।
७. परीक्षामा सोधिने प्रश्नसंख्या, अङ्क र अङ्कभार यथासम्भव सम्बन्धित पत्र/विषयमा दिईए अनुसार हुनेछ।
८. विषयगत प्रश्न हुने पत्र/विषयका प्रत्येक भाग/खण्ड/एकाइका लागि छुट्टाछुट्टै उत्तरपुस्तिकाहरू हुनेछन्। परीक्षार्थीले प्रत्येक भाग/खण्ड/एकाइका प्रश्नहरूको उत्तर सोहीभाग/खण्ड/एकाइको उत्तरपुस्तिकामा लेख्नुपर्नेछ।
९. यस पाठ्यक्रम योजना अन्तर्गतका पत्र/विषयका विषयवस्तुमा जेसुकै लेखिएको भए तापनि पाठ्यक्रममा परेका कानून, ऐन, नियम तथा नीतिहरू परीक्षाको मिति भन्दा ३ महिना अगाडि (संशोधन भएका वा संशोधन भई हटाईएका वा थप गरी संशोधन भई) कायम रहेकालाई यस पाठ्यक्रममा परेको सम्झनु पर्दछ।
१०. प्रथम चरण (First Phase) को लिखित परीक्षाबाट छनौट भएका उम्मेदवारहरूलाई मात्र द्वितीय चरण (Second Phase) को लिखित परीक्षामा सम्मिलित गराइनेछ।
११. लिखित परीक्षाको प्रथम चरण (First Phase) मा प्राप्त गरेको प्राप्ताङ्कको शत प्रतिशत अङ्क तथा द्वितीय चरण (Second Phase) को प्राप्ताङ्कहरू जोडि कूल अङ्कको आधारमा लिखित परीक्षाको नतिजा प्रकाशित गरिनेछ।
१२. लिखित परीक्षामा छनौट भएका उम्मेदवारहरूलाई मात्र अन्तिम चरणको कम्प्युटर सीप परीक्षण र अन्तर्वार्तामा सम्मिलित गराइनेछ।
१३. लिखित परीक्षा र अन्तिम अन्तिम चरणको कम्प्युटर सीप परीक्षण र अन्तर्वार्ताको कूल अङ्क योगका आधारमा अन्तिम परीक्षाफल प्रकाशित गरिनेछ।
१४. उल्लिखित परीक्षा योजना लागू भएपछि यो भन्दा अगाडिको परीक्षा योजना खारेज हुनेछ।
१५. पाठ्यक्रम लागू मिति :- २०६९/०९/०८ देखि
१६. परीक्षा योजना र पाठ्यक्रम संशोधन मिति :- २०७२/०४/२१ गते

प्रथमपत्र :- सामान्य ज्ञान र सामान्य बौद्धिक परीक्षण

१. सामान्य ज्ञान

३५ प्रश्न × २ अङ्क = ७० अङ्क

- १.१ सौर्यमण्डल र पृथ्वी सम्बन्धी सामान्य जानकारी ।
- १.२ विश्वको भूगोल - महादेश, महासागर, ध्रुव, अक्षांश, देशान्तर, समय, दुरी, पर्वतश्रृंखला, भूकम्प, ज्वालामुखी, नदी, हिमनदी, ताल, जलवायु, आदि ।
- १.३ नेपालको भूगोल - भौगोलिक अवस्था, धरातलीय स्वरूप र प्राकृतिक सम्पदा (जलस्रोत, जीवजन्तु, वनस्पति, माटो, खनिज पदार्थ, पहाड, आदि) ।
- १.४ विश्वको इतिहास - औद्योगिक क्रान्ति, फ्रान्सको राज्यक्रान्ति, अमेरिकी स्वतन्त्रता सङ्ग्राम, रुसी / अक्टोबर क्रान्ति, प्रथम र द्वितीय विश्वयुद्ध तथा भारतीय स्वतन्त्रता सङ्ग्राम; घटना, कारण र परिणामहरू ।
- १.५ नेपालको इतिहास (प्राचीन कालदेखि हालसम्म)
  - १.५.१ किराँतकाल, लिच्छविकाल र मध्यकाल; सामाजिक, सांस्कृतिक, आर्थिक एवं राजनीतिक अवस्था ।
  - १.५.२ आधुनिक इतिहास (नेपालको एकीकरण देखि हालसम्म); राजनीतिक घटनाक्रम, सामाजिक, सांस्कृतिक र आर्थिक अवस्था ।
- १.६ नेपालको सामाजिक अवस्था, परम्परा, मूल्य र मान्यता, धर्म, जातजाति, भाषाभाषी, संस्कृति, कला, साहित्य, संगीत, सांस्कृतिक सम्पदा र आर्थिक अवस्था (कृषि, उद्योग, व्यापार, पर्यटन, यातायात, संचार, विकास योजना, आदि) सम्बन्धी जानकारी ।
- १.७ मानव जीवनमा प्रत्यक्ष प्रभाव पार्ने विज्ञानका प्रमुख आविष्कार र नविनतम गतिविधिहरू सम्बन्धी जानकारी ।
- १.८ पर्यावरण, जैविक विविधता, दिगो विकास, जलवायु परिवर्तन, वातावरण व्यवस्थापन, प्रदूषण, जनसंख्या, शहरीकरण, बसोवास (बँसाईसराई), गरीबी, स्वास्थ्य, रोग, खाद्य र पोषण, आदि सम्बन्धी जानकारी ।
- १.९ नेपालको शासनपद्धति र सरकार - संविधान, राजनीतिक व्यवस्था, स्थानीय सरकार, सुशासन, आदि ।
- १.१० अन्तर्राष्ट्रिय सम्बन्ध तथा संघ/संस्था - संयुक्त राष्ट्रसंघ र क्षेत्रीय संगठन (सार्क, आसियान, युरोपियन युनियन) ।
- १.११ राजनीतिक, सामाजिक, आर्थिक, सांस्कृतिक, खेलकूद, पुस्तक, पुरस्कार, कला, साहित्य, संगीत, आदि लगायत राष्ट्रिय र अन्तर्राष्ट्रिय महत्वका समसामयिक गतिविधिहरू र महत्वपूर्ण व्यक्तित्व तथा विचारकहरू सम्बन्धी जानकारी ।

लोक सेवा आयोग

अप्राविधिक तर्फका न्याय, परराष्ट्र, प्रशासन, लेखापरीक्षण र संसद सेवा, राजपत्र अनंकित द्वितीय श्रेणी, खरिदार वा सो सरह पदको खुला प्रतियोगितात्मक परीक्षाको पाठ्यक्रम

२. सामान्य बौद्धिक परीक्षण

१५ प्रश्न × २ अङ्क = ३० अङ्क

बौद्धिक परीक्षण अन्तर्गत साधारणतया देहायका उप-परीक्षणहरू पर्दछन् : शाब्दिक तार्किक परीक्षण, मात्रात्मक (संख्यात्मक वा अंक सम्बन्धी) तार्किक परीक्षण र अशाब्दिक अमूर्त तार्किक परीक्षण ।

२.१ शाब्दिक तार्किक/चार्तुयता परीक्षणमा बोध, शब्दज्ञान, अनुक्रम, समरूपता, वर्गीकरण, कोडिङ- डिकोडिङ, दिशा र दुरी ज्ञान परीक्षण, तर्क विचार सम्बन्धी, श्रेणीक्रम (पंक्तिक्रम), आगमन, निगमन, आदि विषयवस्तुबाट प्रश्नहरू समावेश गरिनेछ ।

२.२ मात्रात्मक (संख्यात्मक वा अंक सम्बन्धी) तार्किक परीक्षणमा अनुक्रम (श्रेणीक्रम), समरूपता, वर्गीकरण, कोडिङ, छोडिएका संख्या (अक्षर/संकेत) मिलाउने, साभा गुण, मेट्रिक्स, तथ्यांक व्याख्या, तथ्यांक जाँच (रजु), अंकगणितीय तर्क /क्रिया सम्बन्धी, आदि विषयवस्तुबाट प्रश्नहरू समावेश गरिनेछ ।

२.३ अशाब्दिक तार्किक परीक्षणमा अनुक्रम, समरूपता, एकरूपता, वर्गीकरण, चित्रात्मक विश्लेषणात्मक तर्क सम्बन्धी, भेन चित्र, मेट्रिक्स, त्रिभुज र वर्गहरूको रचना, चित्र वा आकृति बनावट र विश्लेषण, आदि विषयवस्तुबाट प्रश्नहरू समावेश गरिनेछ ।

समाप्त

प्रथमपत्र सामान्य ज्ञान र सामान्य बौद्धिक परीक्षण विषयका पाठ्यक्रमका एकाईहरूबाट सोधिने प्रश्नहरूको संख्या निम्नानुसार हुनेछ । सामान्य ज्ञानमा यथासम्भव क्रमशः Level I का ६० प्रतिशत र Level II का ४० प्रतिशत प्रश्नहरू सोधिनेछ ।

प्रथमपत्र	सामान्य ज्ञान											सामान्य बौद्धिक परीक्षण		
अङ्कभार	७०											३०		
एकाई	१.१	१.२	१.३	१.४	१.५	१.६	१.७	१.८	१.९	१.१०	१.११	२.१	२.२	२.३
प्रश्न संख्या	१	३	३	१	३	५	१	६	२	२	८	५	५	५
जम्मा प्रश्न	(Level I = 21 र Level II = 14) जम्मा 35											15		

द्रष्टव्य:- माथि उल्लिखित साधारण बौद्धिक परीक्षणको विषयवस्तु/विषयमा सोधिने प्रश्नहरूको प्रकृति र स्तर निश्चित विधा अध्ययन गरेको वा निश्चित विधा अध्ययन गरेकालाई सहयोग पुग्ने नभई दशम् कक्षा उत्तीर्ण शिक्षित व्यक्तिले उत्तर दिन सक्ने हुनेछ । यस परीक्षणले निश्चित नियमहरूको आधारमा सहजबुद्धि साथ व्यक्तिले तर्कसंगत सोचविचार गरी समस्या समाधान गर्न सक्ने सामर्थ्य वा सीप सम्बन्धमा बढी जोड दिनेछ । यसले व्यक्तिको घोक्ने (कण्ठस्त गर्ने) क्षमतालाई भन्दा विश्लेषण क्षमतालाई प्रतिबिम्बित गर्नेछ ।

लोक सेवा आयोग
अप्राविधिक तर्फका न्याय, परराष्ट्र, प्रशासन, लेखापरीक्षण र संसद सेवा, राजपत्र अनंकित द्वितीय श्रेणी, खरिदार वा सो सरह पदको खुला
प्रतियोगितात्मक परीक्षाको पाठ्यक्रम
(In English)

PAPER I: - General Knowledge & General Mental Ability Test

1. General Knowledge

70 Marks

- 1.1 General information on solar system and earth.
- 1.2 Geography of World - continent, ocean, pole, latitude, longitude, time, distance, mountains, earthquake, volcano, rivers, glaciers, lakes, climate, etc.
- 1.3 Geography of Nepal - geographical location, relief features and natural resources (water resources, animals, plants, soils, minerals, mountains, etc).
- 1.4 History of the World - Industrial revolution, French revolution, American War of independence, Russian revolution/October revolution, First and Second World wars and Indian movement for independence; events, causes and effects.
- 1.5 History of Nepal (From ancient period till now)
  - 1.5.1 Social, economic and political conditions of Kiranti Period, Lichhavi Period and Malla Period.
  - 1.5.2 Modern history of Nepal (from Nepal's unification to present day) notable political events, social, cultural and economic conditions.
- 1.6 Information on social aspect including traditions, norms, values, religions, ethnicity, languages, cultures, arts, literature, music, cultural heritages; and economic status (agriculture, industry, trade, tourism, transportation, communication, development planning, etc) of Nepal.
- 1.7 Information on recent scientific activities and major inventions of science which has direct impact on human life.
- 1.8 Information on ecology, bio-diversity, sustainable development, climate change, environment management, pollution, population, urbanization, settlement (migration), poverty, health, food and nutrition, etc.
- 1.9 Polity and governance of Nepal – constitution, political system, local governance, good governance, etc
- 1.10 International affairs and institutions – the UNO and regional organizations (the SAARC, ASEAN, EU).
- 1.11 Information on current affairs including political, social, economic, cultural, sports, books, prizes, arts, literature, music, etc of national and international importance, and noted personalities and thinkers.

2. General Mental Ability Test (GMAT)

30 Marks

General Mental Ability Test is generally consists of the following subtests: Verbal Reasoning, Quantitative (Numerical) Reasoning, and Non-verbal Reasoning.

- 2.1 **Verbal reasoning test** includes questions on comprehension, vocabulary, series, analogy, classification, coding-decoding, direction and distance sense test, logical reasoning, ranking order, induction, deduction, etc.
- 2.2 **Quantitative (Numerical) reasoning test** includes questions on series (sequence), analogy, classification, coding, insert the missing character, common property, matrices, data interpretation, data checking, arithmetical reasoning / operation, etc.
- 2.3 **Non-verbal reasoning test** includes questions on series, analogy, symmetry, classification, analytical reasoning, venn diagrams, matrices, construction of squares and triangles, and figure formation and analysis, etc.

Note:- The nature and standard of questions in General Mental Ability Test will be such that an educated Class X level person will be able to answer them without any specialized study. Focus will be on testing a candidate's ability to think logically on the basis of a set of rules and analyze situations using common sense. It will reflect the candidates' ability to analyse than ability to memorise.

Level I Questions

(चार विकल्पमात्र भएका सामान्य बहुवैकल्पिक प्रश्नहरू)

Level II Questions

(चार भन्दा विकल्प बढि विकल्प हुन सक्ने तर चार विकल्पमात्र प्रदान गरिएका बहुवैकल्पिक स्वरूपका तर ठिक-बेठिक, जोडामिलाउने, खालि ठाउँ भर्ने, कारण र प्रभाव सम्बन्ध प्रश्नहरू, नमिल्दो छुट्ट्याउने प्रश्नहरू)

प्रथम पत्र (Paper I) :- सामान्य ज्ञानका नमुना प्रश्नहरू (Sample Questions of General Knowledge)

Level I Questions

1. ग्रहण सम्बन्धमा निम्नलिखित मध्ये सही उत्तर कुन हो?

- A) सूर्य र पृथ्वीको बीचमा चन्द्रमा एउटै सिधा रेखामा परेको पूर्णिमाको दिन चन्द्रग्रहण लाग्दछ ।
B) सूर्य र चन्द्रमाको बीचमा पृथ्वी एउटै सिधा रेखामा परेको औंसीको दिन सूर्यग्रहण लाग्दछ ।
C) सूर्य, पृथ्वी र चन्द्रमा एउटै सिधा रेखामा हुँदा पृथ्वीको छाँया चन्द्रमामा पर्दा चन्द्रग्रहण हुन्छ ।
D) सूर्य, चन्द्रमा र पृथ्वी एउटै सिधा रेखामा हुँदा पृथ्वीको छाँया सूर्यमा पर्दा सूर्यग्रहण हुन्छ ।

Which of the following is correct about eclipse?

- A) When the moon comes in between the sun and the earth on the full moon day, lies in a straight line, the lunar eclipse appears.
B) When the earth comes in between the sun and the moon on the new moon day, lies in a straight line, the solar eclipse appears.
C) When the sun, the earth and the moon lies in a straight line and the shadow of the earth appears on the surface of the moon, the lunar eclipse takes place.
D) When the sun, the earth and the moon lies in a straight line and the shadow of the earth appears on the surface of the sun, the solar eclipse takes place.

2. ग्रीनविच ..... डिग्री देशान्तरमा पर्दछ । Greenwich lies on ..... degree longitudes.

- A) 0 B) 90 C) 180 D) 360

3. लिच्छविकालमा शासन संचालनको सबैभन्दा तल्लो प्रशासनिक इकाईलाई ..... भनिन्थ्यो, जसको प्रमुख ..... हुन्थे ।
The lowest administrative unit was said to be ..... in Lichachhavi Period, whose administrative chief was called.....

- A) ग्राम - प्रधान (Gram – Pradhan) B) तल - तलसिं (Tal – Talsing)
C) द्रंग - कुथेर (Dranga – Kuther) D) विषय - विषयपति (Bishaya – Bishayapati)

4. नेपाली समाजमा प्रचलित चलन “परम (Parma) ” भनेको के हो ?

What is meant by existing "Parma" tradition in Nepalese society?

- A) श्रमको पारस्परिक आदानप्रदान गर्ने पद्धति हो । (It is a system of reciprocal exchange of labour.)
B) वस्तु वा सामानहरूको पारस्परिक आदानप्रदान गर्ने पद्धति हो । (It is a system of reciprocal exchange of commodities.)
C) खाद्यान्नहरूको साटासाट गर्ने पद्धति हो । (It is a barter system of grains.)
D) स्वेच्छिक श्रम सहयोग गर्ने पद्धति हो । (It is a volunteer labour contribution system.)

5. “नेपाल पर्यटन वर्ष, 2011” को मूल नारा के हो ?

What is the main slogan (motto) of Nepal visit year, 2011?

- A) पर्यटनका लागि सँगसँगै (Together for Tourism) B) पर्यटन सधैका लागि (Tourism for ever)
C) पर्यटक सबैका लागि (Tourist for all) D) पर्यटकका लागि सँगसँगै (Together for Tourist)

6. देहाय मध्ये मानव अस्थिपञ्जर (हाड) बारे कुन कुरा ठीक होईन, छान्नुहोस् ।

- A) मानव शरीरमा साना र ठूला गरी जम्मा 206 ओटा हाड हुन्छन् ।
B) नरम लचकदार कुरकुरे हाड (Cartilage) जीवित कोषहरूबाट बनेको तन्तु हो ।
C) हाडमा फलाम (Iron) लवण (तत्व) पाइने हुनाले यो कडा हुन्छ ।
D) प्रयोग अनुसार हाडको आकार प्रकार फरकफरक हुन्छ ।

Which one of the following is not correct about human skeleton (bone)?

- A) There are altogether 206 bones, including small & large, in human body.
B) The soft & flexible bone is called as cartilage which is a type of tissue made of living cells.
C) Because of bone contains iron salt (element), it is hard.
D) The shapes and the sizes of the bones are different, depend upon their uses.

लोक सेवा आयोग

अप्राविधिक तर्फका न्याय, परराष्ट्र, प्रशासन, लेखापरीक्षण र संसद सेवा, राजपत्र अनंकित द्वितीय श्रेणी, खरिदार वा सो सरह पदको खुला प्रतियोगितात्मक परीक्षाको पाठ्यक्रम

Level II Questions

7. निम्नलिखित कथनहरूमा कुनै रोगका लक्षणहरू र सो रोगबाट बच्ने उपायहरू दिइएको छ ।
- 1) लक्षण:- यस रोगमा गिजा सुन्निएर नरम हुन्छन्, थिच्दा रगत आउँछ, खानामा रुचि हुँदैन र कमजोर भईन्छ ।
  - 2) रोगथाम उपाय:- यस रोगबाट बच्न अमला, अम्बा, कागती, सुन्तला, हरियो सागपात, आदि जस्ता खानामा जोडिदिनु पर्छ ।

Symptoms of any disease & its preventive measures are given in the following statements.

- 1) Symptoms: - Gums get swollen, become weak and spongy and blood comes out when gums are pressed, loss of appetite and weakness.
- 2) Preventive measures: - To prevent this disease, we should focus to take food items like Amala, Guava, Lemon, Orange, Green Vegetables, etc.

माथि उल्लिखित अनुसार निम्न लिखित मध्ये सही उत्तर कुन हो, छान्नुहोस् ?

Which of the following is correct as statements above mentioned?

- A) रक्तअल्पता (Anaemia)
- B) स्कर्भी (Scurvy)
- C) रतन्धो (Night blindness)
- D) रिकेट्स (ख्याउटे) (Rickets)

8. निम्नलिखित मध्ये ठीक कुन हो / हुन, छुट्याउनु होस् ?

- 1) रामशाह गोरखा राज्यका पहिलो शाह राजा थिए ।
- 2) वीर अमरसिंह थापाको प्राणान्त गोसाईकुण्डमा भएको थियो ।
- 3) राणाकालमा जङ्ग बहादुरको मृत्यु पछि जम्मा आठ जना प्रधानमन्त्रीहरू भएका थिए ।

Which of the following is/ are correct?

- 1) Ram Shah was the First Shah King of The Gorkha state/ principality.
  - 2) Brave Amar Singh Thapa took his last breathe of life at Gosaikunda.
  - 3) There were total eight Prime Ministers in Rana Period after demise the Prime Minister Jung Bahadur.
- A) 1 मात्र ठीक (Only 1)
  - B) 2 र 3 मात्र (Only 2 & 3)
  - C) 1 र 3 मात्र (Only 1 & 3)
  - D) 1, 2 र 3 सबै (All 1, 2 & 3)

9. हिमालहरूको अवस्थितिको आधारमा पूर्व देखि पश्चिम क्रममा मिलाएर राख्दा तलका मध्ये कुन क्रम सही हो ?

Which one of the following order is correct according to geographical location ranging from East to West?

- A) कञ्चनजङ्घा, मकालु, सगरमाथा, अन्नपूर्ण, मनासलु (Kanchanjanga, Makalu, Sagarmatha, Annapurna, Manaslu)
- B) मकालु, ल्होत्से, अन्नपूर्ण, मनासलु, धौलागिरी (Makalu, Lhotse, Annapurna, Manaslu, Dhaulagiri)
- C) कञ्चनजङ्घा, सगरमाथा, मकालु, मनासलु, अन्नपूर्ण (Kanchanjanga, Sagarmatha, Makalu, Manaslu, Annapurna)
- D) मकालु, ल्होत्से, मनासलु, अन्नपूर्ण, धौलागिरी (Makalu, Lhotse, Manaslu, Annapurna, Dhaulagiri)

10. जोडा मिलानमा (Matchings) तलको कुन चाँहि ठीक छ ?

Which of the following matching is correct?

समूह (List) I – जातजाति (Ethnicity)

- a). तामाङ (Tamang)
- b). गुरुङ (Gurung)
- c). थारु (Tharu)
- d). शेर्पा (Sherpa)

समूह (List) I – पर्व (Festivals)

1. तमु ल्होछार (Tamu Lhochhar)
2. सोनाम ल्होछार (Sonam Lhochhar)
3. ग्याल्बो ल्होसार (Gyalbo Lhosar)
4. माघी पर्व (Maghi Festival)

- A) a-1, b-2, c-3, d-4
- C) a-3, b-4, c-1, d-2

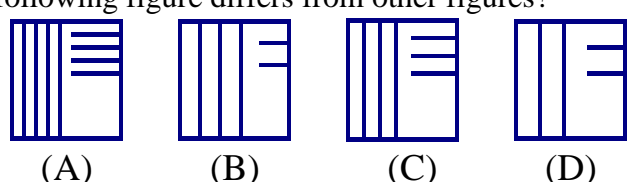
- B) a-2, b-1, c-4, d-3
- D) a-4, b-3, c-2, d-1

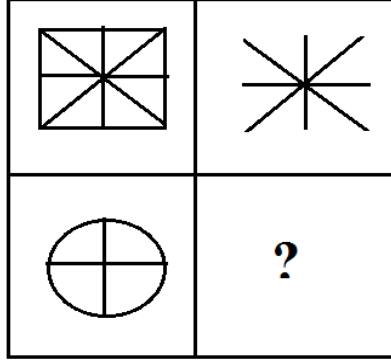
सामान्य बौद्धिक परीक्षणका नमूना प्रश्नहरू (Sample Questions of General Mental Ability Test)

- तल दिइएको क्रम/श्रेणीमा प्रश्नचिन्ह (?) राखिएको खाली ठाउँमा के हुन्छ ?
What will come at place of question mark (?) of the following series?
(i). d, g, j, (?), p, s, v
A) l B) m C) n D) o
(ii). 1, 2, 4, (?), 11, 16
A) 6 B) 7 C) 8 D) 9
- टाइपिष्ट ↔ टाइपराईटर भए भै लेखकको के ? Typist: Typewriter:: Writer: ?
A) किताब (Book) B) कागज (Paper) C) स्क्रिप्ट (Script) D) कलम (Pen)
- निम्नलिखित मध्ये नमिलने कुन हो ?
Which of the following is odd?
(i). A) आँखा (Eye) B) कान (Ear) C) मुख (Mouth) D) नाक (Nose)
(ii). A) 1 B) 4 C) 8 D) 9
- यदि ASK को कोड ZRJ हो भने ANSWER को कोड के हुन्छ ?
If ASK is coded as ZRJ, how is ANSWER written in that code?
A) ZMRVDQ B) ZORVDQ C) ZMRXFQ D) ZORXFQ
- पहिलो लहरमा दिइएको निश्चित नियम जस्तै गरी दोस्रो लहरको कोष्ठ भित्र प्रश्न चिन्ह (?) भएको ठाँउमा निम्न लिखित मध्ये कुन हुन्छ ? Which one of the following fits inside the bracket of second line according to rule in first line?
1615 (post) 1920
1920 (?) 1516
A) stop B) spot C) tops D) pots
- कुनै निश्चित ठाँउबाट हरिबहादुर बिहान 07:00 बजे पाँच (5) कि.मि. प्रति घण्टाको गतिमा पूर्व दिशामा हिंड्न शुरु गरेछन् । त्यहि नै ठाँउबाट उहि दिशामा मदनबहादुर बिहान 08:00 बजे दश (10) कि.मि. प्रति घण्टाको गतिमा हिंड्न शुरु गरेछन् भने, हरिबहादुर र मदनबहादुरको भेट कति वजे हुन्छ ?
Hari bahadur starts to walk from a certain place at 07:00 a. m. with a speed of 5 km per hour to east direction. Madan bahadur starts to walk same direction from the same place at 08:00 a. m. with a speed of 10 km per hour. What time will they meet?
A) 08:30 B) 09:00 C) 09:30 D) 10:00
- चालिस (40) जना विद्यार्थीहरू भएको कक्षामा रामु माथिबाट वीसौं (20) स्थानमा थियो । जब उसको कक्षामा अरु दूई (2) जना विद्यार्थीहरू थप भर्ना भएपछि ऊ अघिल्लो स्थान भन्दा एक (1) स्थान पछाडि परेछ भने, उ तलबाट कतिऔं स्थानमा पर्छ ?
In a class of 40 students Ramu is ranked 20th from top. When two more students were admitted in the class, his rank was dropped by one. What is his new rank from bottom?
A) 19 B) 20 C) 21 D) 22
- गाई, कुकुर र बिरालो जस्तै कुन हो ?
Which of the following is like Cow, Dog and Cat?
A) भैसी (Buffalo) B) घोडा (Horse) C) बाख्रा (Goat) D) माथिका सबै (Above all)
- तल दिइएका चित्रहरू मध्ये एउटा अरुभन्दा फरक छ त्यो कुन हो छुट्याउनु होस् ?
Which one of the following figure differs from other figures?

A) B) C) D)
- यदि CODING भन्ने शब्दका अक्षरहरूलाई अंग्रेजी वर्णाक्रमानुसार मिलाउने हो भने कति ओटा अक्षरहरूको स्थान परिवर्तन हुँदैन ?
If the letters of word 'CODING' are rearranged in English alphabetical order, how many letters will not change from their original position?
A) 1 B) 2 C) 3 D) 4

लोक सेवा आयोग

अप्राविधिक तर्फका न्याय, परराष्ट्र, प्रशासन, लेखापरीक्षण र संसद सेवा, राजपत्र अनंकित द्वितीय श्रेणी, खरिदार वा सो सरह पदको खुला प्रतियोगितात्मक परीक्षाको पाठ्यक्रम

11. दिइएको मेट्रिक्स पुरा गर्नुहोस् ?
Complete the given matrix.

(A)

(B)

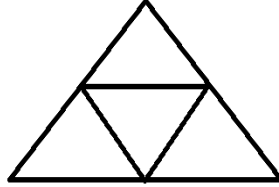

(C)

(D)

12. तल दिइएको चित्रमा चतुर्भुजहरूको (Quadrilaterals) कुल संख्या पत्ता लगाउनु होस् ?
What is the number of Quadrilaterals in the figure given below?

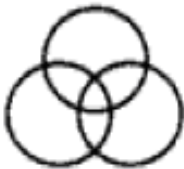
A) 3

B) 5

C) 6

D) 7

13. तलका मध्ये कुन चित्रले छात्र, छात्रा, विद्यार्थीहरूको सम्बन्धलाई राम्ररी प्रतिनिधित्व गर्दछ ?
Which one of the following diagrams correctly represents relationship among Boys, Girls and Students?

(A)

(B)

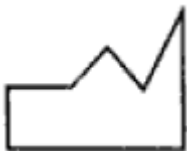
(C)

(D)

14. तल दिइएका 1, 2, 3, 4 नाम अंकित चित्रहरू मध्ये कुन कुन दुई चित्रबाट एउटा वर्ग चित्र बनाउन सकिन्छ रोज्नु होस् ।

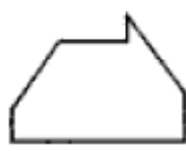
Select two out of the following four alternative figures 1, 2, 3, 4 when fitted together will form a complete square.

1

2

3

4

A) 1 and 2

B) 1 and 3

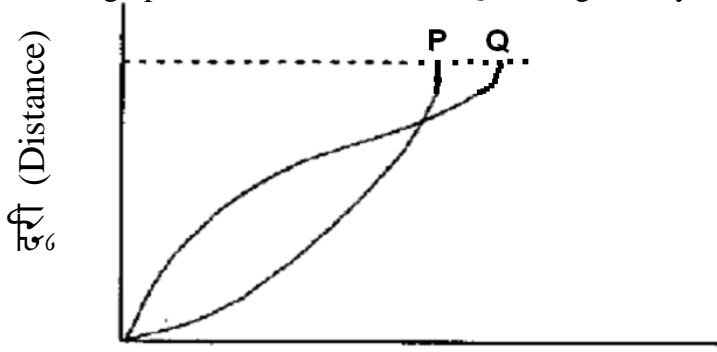
C) 1 and 4

D) 2 and 3

लोक सेवा आयोग

अप्राविधिक तर्फका न्याय, परराष्ट्र, प्रशासन, लेखापरीक्षण र संसद सेवा, राजपत्र अनंकित द्वितीय श्रेणी, खरिदार वा सो सरह पदको खुला प्रतियोगितात्मक परीक्षाको पाठ्यक्रम

15. यहाँ एकैसमय एकैसाथ दौडिरहेका P र Q दुई खेलाडीहरूको समय-दूरी ग्राफ तल दिईएको छ ।
The time-distance graph of two athletes P and Q running side by side is given below:

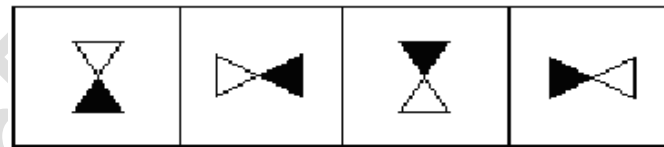
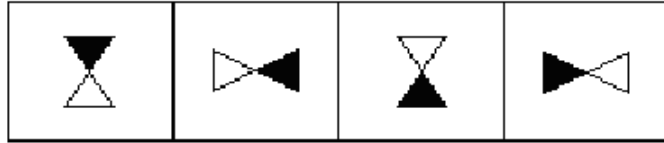
समय (Time) →

माथि दिईएको समय-दूरी ग्राफको आधारमा निम्न लिखित मध्ये कुन चाँहि सही निष्कर्ष निकाल्न सकिन्छ ?

Which one of the following statements is correct conclusion deduced from the graph?

- A) दौड अवधिभरी P, Q भन्दा छिटो दौडेको थियो । (P ran faster than Q throughout the race.)
B) P ले दौड जित्यो । (The race was won by P.)
C) दौड अवधिभरी Q, P भन्दा छिटो दौडेको थियो । (Q ran faster than P throughout the race.)
D) Q ले दौड जित्यो । (The race was won by Q.)
16. तल उल्लिखित प्रश्नको पहिलो लहरमा बायाँ देखि दायाँ सचित्र कोठाहरू निश्चित नियम अनुसार क्रमबद्ध रूपमा रहेका छन् । यसै नियम अनुसार दोस्रो लहरको कुन चित्रले पहिलो लहर पछिको क्रम पुरा गर्छ, सो पत्ता लगाउनु होस् ?

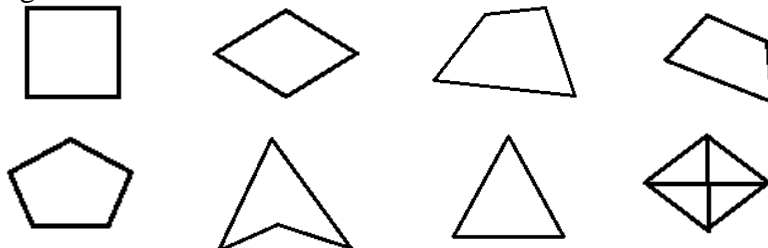
The elements of first line figures below are changing with a certain rule as we observe them from left to right. According to this rule, which of the following second line would be the next figure if the changes were continued with the rule?

(A) (B) (C) (D)

17. तल उल्लिखित प्रश्नको पहिलो लहरका चित्रहरूमा केहि समान विशेषता छन् । यस्तै विशेषता भएको एउटा चित्र दोश्रो लहरबाट रोज्नुहोस् ?

In the following first line figures have some common characteristics. Which one of second line figure has same common characteristics?

(A) (B) (C) (D)

विषय:- कम्प्यूटर सीप परीक्षण (Computer Skill Test)

1. Windows Basic

- Introduction to Graphical User Interface
- Starting and shutting down Windows
- Basic Windows Elements - Desktop, Taskbar, My Computer, Recycle Bin, etc.
- Concept of files and folders
- Searching files and folders

2. Word Processing/ MS Word

- Creating, saving and opening documents
- Typing in Devanagari and English
- Text formatting (Font, Size, Color, Underline, Italic, Bold, etc) and paragraph formatting (alignment, indentation, spacing)
- Inserting header, footer, page number
- Page setting (margin, page size, orientation), previewing and printing of documents

प्रयोगात्मक परीक्षा योजना (Practical Examination Scheme)

विषय	पूर्णाङ्क	परीक्षा प्रणाली	विषयवस्तु शिर्षक	अङ्क	समय
कम्प्यूटर सीप परीक्षण (Computer Skill Test)	१०	प्रयोगात्मक (Practical)	Devanagari Typing	२.५ अङ्क	५ मिनेट
			English Typing	२.५ अङ्क	५ मिनेट
			Windows basic and Ms-Word	५ अङ्क	५ मिनेट

पाठ्यक्रमको उद्देश्य:-

आजको वैज्ञानिक युगमा दैनिक जीवनमा आइपने व्यावहारिक समस्या समाधानका लागि सूचना र संचार प्रविधिसँग परिचित र न्यूनतम ज्ञान, सीप र धारणा भएको व्यक्ति हुन अपरिहार्यता रहेको छ । तसर्थ देश विकासको मेरुदण्डको रूपमा रहेको निजामती कर्मचारी छनौट गर्दा आधारभूत कम्प्यूटर ज्ञान र सीप भएको व्यक्ति छनौट गर्नु उपयुक्त हुन्छ । त्यसमा पनि खरिदार पदमा कार्यरत कर्मचारीहरुलाई कम्प्यूटर सम्बन्धी गर्नुपर्ने सामान्य समस्याहरु हल गर्ने क्षमता हुन अनिवार्य देखिन्छ । त्यसैले अप्राविधिक तर्फका न्याय, परराष्ट्र, प्रशासन, लेखापरीक्षण र संसद सेवा, राजपत्र अनंकित द्वितीय श्रेणी, खरिदार वा सो सरह पदको खुला प्रतियोगितात्मक परीक्षाको द्वितीय चरणमा कम्प्यूटर सीप परीक्षण प्रयोगात्मक परीक्षा समावेश गरि यो पाठ्यक्रम तयार पारिएको छ ।

प्रयोगात्मक कम्प्युटर सीप परीक्षणका नमुना प्रश्नहरू (Sample Questions)

1. देवनागरी Typing Skill Test को लागि 150 शब्दहरूको एउटा Text दिइनेछ । दिइएको Text लाई आधार मानी टाइप गर्नु पर्नेछ ।
2.5 अङ्क (5 मिनेट)
2. English Typing Skill Test को लागि 200 शब्दहरूका एउटा Text दिइनेछ । दिइएको Text लाई आधार मानी टाइप गर्नु पर्नेछ ।
2.5 अङ्क (5 मिनेट)
3. Windows basic and Word Processing:
Perform as follows: 5 अङ्क (5 मिनेट)
  - a) Open document containing text typed for question no. 2 and save it with other name 'windows basic and ms word'. 1Mark
  - b) Apply 1.5 line spacing for all text. 1Mark
  - c) Insert your name on left side of page and roll number on right side of page as header. 1Mark
  - d) Set page margins as follow:
Top: 2" Bottom: 1" Left: 1.5" Right: 1.25" 1Mark
  - e) Insert page number as footer with centre alignment. 1Mark

अंग्रेजी वा देवनागरी Typing Skill Test को लागि निर्देशन:-

1. देवनागरी Typing Skill Test को लागि १५० शब्दहरूको एउटा Text दिइनेछ र देहाय अनुसार अंक प्रदान गरिनेछ:-

शुद्ध शब्द प्रति मिनेट (Correct Words/Minute)	पाउने अंक
५ भन्दा कम शुद्ध शब्द प्रति मिनेट वापत	० अंक
५ वा सो भन्दा बढी र ७.५ भन्दा कम शुद्ध शब्द प्रति मिनेट वापत	०.५० अंक
७.५ वा सो भन्दा बढी र १० भन्दा कम शुद्ध शब्द प्रति मिनेट वापत	०.७५ अंक
१० वा सो भन्दा बढी र १२.५ भन्दा कम शुद्ध शब्द प्रति मिनेट वापत	१.०० अंक
१२.५ वा सो भन्दा बढी र १५ भन्दा कम शुद्ध शब्द प्रति मिनेट वापत	१.२५ अंक
१५ वा सो भन्दा बढी र १७.५ भन्दा कम शुद्ध शब्द प्रति मिनेट वापत	१.५० अंक
१७.५ वा सो भन्दा बढी र २० भन्दा कम शुद्ध शब्द प्रति मिनेट वापत	१.७५ अंक
२० वा सो भन्दा बढी र २२.५ भन्दा कम शुद्ध शब्द प्रति मिनेट वापत	२.०० अंक
२२.५ वा सोभन्दा बढी र २५ भन्दा कम शुद्ध शब्द प्रति मिनेट वापत	२.२५ अंक
२५ वा सो भन्दा बढी शुद्ध शब्द प्रति मिनेट वापत	२.५० अंक

2. English Typing Skill Test को लागि २०० शब्दहरूको एउटा Text दिइनेछ र देहाय अनुसार अंक प्रदान गरिनेछ:-

शुद्ध शब्द प्रति मिनेट (Correct Words/Minute)	पाउने अंक
६ भन्दा कम शुद्ध शब्द प्रति मिनेट वापत	० अंक
६ वा सो भन्दा बढी र ९ भन्दा कम शुद्ध शब्द प्रति मिनेट वापत	०.५० अंक
९ वा सो भन्दा बढी र १२ भन्दा कम शुद्ध शब्द प्रति मिनेट वापत	०.७५ अंक
१२ वा सो भन्दा बढी र १५ भन्दा कम शुद्ध शब्द प्रति मिनेट वापत	१.०० अंक
१५ वा सो भन्दा बढी र १८ भन्दा कम शुद्ध शब्द प्रति मिनेट वापत	१.२५ अंक
१८ वा सो भन्दा बढी र २१ भन्दा कम शुद्ध शब्द प्रति मिनेट वापत	१.५० अंक
२१ वा सो भन्दा बढी र २४ भन्दा कम शुद्ध शब्द प्रति मिनेट वापत	१.७५ अंक
२४ वा सो भन्दा बढी र २७ भन्दा कम शुद्ध शब्द प्रति मिनेट वापत	२.०० अंक
२७ वा सोभन्दा बढी र ३० भन्दा कम शुद्ध शब्द प्रति मिनेट वापत	२.२५ अंक
३० वा सो भन्दा बढी शुद्ध शब्द प्रति मिनेट वापत	२.५० अंक

3. अंग्रेजी वा देवनागरी Typing मा दिइएको Text लाई आधार मानी टाइप गरेको Text सँग भिडाई चेक गरिनेछ । दिइएको अंग्रेजी वा देवनागरी Text मा उल्लेखित स्थान बमोजिम परीक्षार्थीहरूले आफ्नो Text मा Punctuation टाइप नगरेको पाइएमा त्यसको शब्दमा गणना गरिने छैन । तत्पश्चात निम्न Formula प्रयोग गरी शुद्ध शब्द प्रति मिनेट(Correct words/minute) निकालिनेछ ।

Formula:

$$\text{शुद्ध शब्द प्रति मिनेट (Correct words/minute)} = \frac{\text{(Total words typed - Wrong words)}}{5}$$